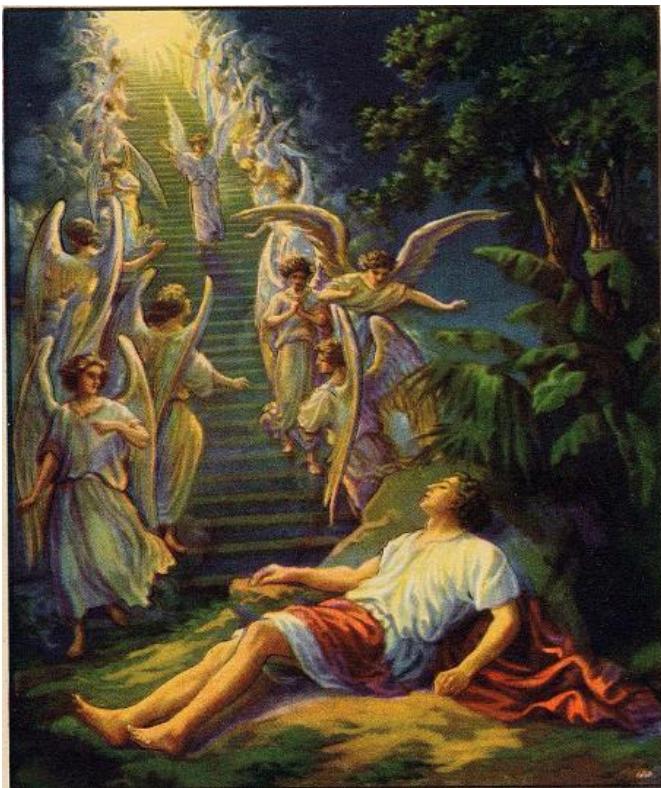


YAKUBU



The history of Jacob in Bokobaru as recorded in the Ataura,
the first book of Moses: Naana 28.1 – 36.14.

Yakubu tana Labā kiia

Ben Isaaku Yakubu sisi à sa'ole kène à yădâne à bë: Ñton nco se Kanaa nɔgbēnɔ tero. Ñ fée ñ gá Mesçpotamia busun n da de Betueli be, ñ nco se gwe n desē Labā neno te. Luda Gbääpingide aubarikadangu à to ñ ne'i maamaa, aɔgɔ kaara le ñ gɔ̄ boriinɔ dezi ū. Luda aubarika kè à dà Ibraïn dangu kɔ̄n n boriinɔ, le bùsu kè née nibbleen gɔ̄nnɛ, bùsu kè à kpà Ibraïa. Ben Isaaku Yakubu gbàre à gá Labā kiia Mesçpotamia busun. Labā né Siria bùsu gbé Betueli néme, Yakubu kɔ̄n Isaou desẽme.

Isau mà Isaaku sa'ole kè Yakubunɛ à à gbàre Mesçpotamia le à nco se gwe. Kè à sa'ole pì kène, à bë àton nco se Kanaa nɔgbēnɔ tero. À taasikè kè Yakubu a de kɔ̄n a dao yāmà à dà Mesçpotamia zen. Ben à dò sa ke a de pɔ̄o nna kɔ̄n Kanaa bùsu nɔgbēnɔro. Ben à gàa Ibraï né Sumaila kiia à à né Maala sè à nà a nɔ kaakunɔa. Maala né Nebayo dãremɛ.

Yakubu nana'ona Beteli

Yakubu bò Beeseba à dà Arana zen. Kè à kà gukea, à yezi à i gwe kè ɔfāntē gɛ̄ kpén yānzi. Ben à gbe sè guu pìn a mìdibɔ̄ û à dàe gwe. Ben à nanaa'ò à gára è peena tɔ̄te ai à gàa à zò ludambéea, Luda malaikanɔɔ e didiia aɔ̄je pitaa. À Dii è zenaala à bë: Mambe Dii n dezi Ibraï kɔ̄n n de Isaakuo Luda û. Mé bùsu kè n̄ daea kekii kpamma, mpi kɔ̄n n boriinɔ. N boriinɔ égɔ̄ pari lan busuti bà, aɔ̄é dagula ɔfāntēbɔ̄e kpa kɔ̄n ɔfāntēgɛ̄kpén-o kɔ̄n gu'igbārooo kɔ̄n sɔ̄cmeteo. Anduna bori pingi é aubarika e mpi kɔ̄n n boriio gāzī. Mégɔ̄ kunyo, mégɔ̄ n dákpaa guu kè née gaan pingi, mé eara mà sunyo bùsu kekiin, zaake mé n tonlo mé yā kè má ònnɛe ke.

Kè Yakubu vù kõn iio à bè: Dii ku gura kè, ben mée dõro! Vĩa à kũ à bè: Guu kè ma kã fèe. Luda beemé, ludambe zemé.

Yakubu fèe kõngɔ à gbe kè à kè mìdibɔ ūu pì sè à pèe dõngupɔ ū, ben à nòsi kùa. Ben à tɔkpà guu pìnɛ Beteli, mɔde wete kè wà kàe gwe tɔ kaakun Luzu. Yakubu lusè Diine à bè: Tó ñ kumao, tó né ma dãkpa ma wete kekii gana guu, tó né ma gba poblee kõn pɔkãsãanɔ ai ma gaa ma su ma de be aafia, négɔ dɛ ma Luda ū, gbe kè má pèe dõngupɔ ūu pì é gɔ n gbãgbãkii ū, pɔ kè n ma gba pingi, mé à kuridee kpamma.

Yakubu kana Labã be

Yakubu èara à dà zen à gàa ɔfãntẽbɔekpadeenɔ busun. Kè à kà gwe, à lɔgɔ è sén sã kpàsa leo aagɔ kaena à sae, zaake lɔgɔ pì ín wè kpammá. Gbe bita tatana lɔgɔ pìle. Tó kpàsa pìnɔ kàkɔa gwe pingi, ben wè gbe pì go lɔgɔ pìle wà í kpammá, ben wè eara wà gbe pì tataàlɛ a gbɛn. Ben Yakubu sãdãrinɔ là à bè: Gbẽnɔ, a bɔ máme? Aɔ wèàla wà bè: Wa bɔ Araname. Ben à ñ la à bè: Á Nao dio Labã dɔɔ? Aɔ wèàla wà bè: Wá à dɔ. Ben à ñ la à bè: À aafiaɔ? Aɔ bè: À aafia. Ñ à né Raseli gwa, èe mɔɔ kõn sãanɔ kãaa. Ben Yakubu bè: ɔfãntẽ kpe gbãa, sãanɔ tagurɔɔ e ka kòro. À í kpammá à gá ñ dã. Ben aɔ bè: Wé fɔro. Tó èe ke sã kpàsanɔ kàkɔa pingi baasiro, wè gbe go lɔgɔ pìle wà í kpammáro.

Kè èe yã'oonné le, Raseli mò kõn a de sãanɔ, zaake sãdãrin à ū. Kè Yakubu a desẽ Labã nенɔgbẽ Raseli è kõn à de sãanɔ, à sɔ̄ lɔgɔzi à gbe gò lɔgɔ pìle, ben à í kpà a desẽ sãanɔa. Ben à lepè Raselia à pɔnna ɔɔdɔ. Ben à òne kè à de dane Rebeka nén a û. Ben Raseli bàale à gàa à ò a denɛ. Kè Labã a dãre né Yakubu baaru mà, à bàale à gàa daàlɛ. Kè à kà, ben à kùsia à lepèa à tào

a bε. Ben Yakubu yā kè kēnō òne pingi. Ben Labā bène: Ma arume n ū yāpura.

Yakubu Lea kōn Raselio sēna

Yakubu kè Labā bε mō do, ben Labā bène: Kè n̄ dε ma dane ū yānzin né zīikemε pā? Dia mē fīabonne nà n̄ omε. Labā sō nēnōgbēnō vī gōn plaa. Yō tōn Lea, Bāa sō Raseli. Lea wēs busana, Raseli sō nōkpare maaame, ben à kakana maa. Yakubu ye Raselizi, ben à bē Labānε: Mé zīikenne wēs sweeplaa n né bāade Raseli yānzi. Labā bē: À sāo mā à kpamma dε mā à kpa gbē pāndeala. Ngō ku ma bε kè.

Ben Yakubu zīikènε wēs sweeplaa Raseli yānzi, ase à kēnε lan gurō plaaa bāme kè à yezi yānzi. Ben à bē Labānε: Kè ma zī gurō pāpa, n̄ ma nōo kpama mā sé. Ben Labā gwedeeno kàkōa n̄ pingi à nōsepōblee kēnné. Kè uusie kè, ben à a nē Lea sē à kpāa, ben Yakubu dāeo. Labā a nōgbē zīkeri Zilipa kpà Leaa zīkeri ū. Kè guu dō Yakubu è Leame, ben à bē Labānε: Bōyānzi n̄ kēmε lē? Raseli yānzin ma zīkènnēziroo? Bó bē à tō n̄ ma keke? Labā bē: Wa kiia wē Bāa kpa gōa Yō ū. N̄ azuma doo ke kōn gbē beegeo gīa, mē à gbēndoo kpamma zīi kè nē eara n̄ kēmε wēs sweeplaa pānde pō ū. Yakubu wēzi à azuma doo pī kē kōn Leao, ben Labā a nē Raseli kpāa nō ū. Labā a nōgbē zīkeri Bila kpà Raselia zīkeri ū. Yakubu dāe kōn Raselio sō, ben à yezi dε Leala. Ben à eara à zīikè Labānε ai wēs sweeplaa dō.

Yakubu nēnō

Dii è Yakubu ye Leaziro, ben à à kē nedandee ū, Raseli sō pāaame. Lea nōsì à ne'ì gōgbē ū, ben à tōkpānε Rubeni, zaake à bē: Dii ma nawēakēna gwà. Ma zā égō yemazi sa. Kè à nōsì dō,

à ne'ì gõgbẽ ū, ben à bè: Dii mà ma zã yemaziro, ben à èara à né kekii kpàma dɔ. Ben à tɔkpàne Simeo. Kè à èara à nɔsì dɔ, à ne'ì gõgbẽ ū à bè: Kekii sa ma zã é ma diékii ero, zaake ma negõgbẽ ìo men aagõ. Ben à tɔkpàne Levi. À èara à nɔsì dɔ à ne'ì gõgbẽ ū à bè: Kekii sa ma Dii saabukpà, ben à tɔkpàne Yuda. Ben à ne'ii zè.

Kè Raseli è ée ne'ii kõn Yakubuoro, à gõaanɔkpà kõn a vĩio. Ben à bè Yakubune: N̄ nɔdɔmagu. Tó méé e sɔro, mé game. Yakubu pɔfèzi à bè: Mambe Luda ū kè n tẽ néo? Ben Raseli bè: Ma zíkeri Bilan ye. N̄ gá io à neno imé, mé borii e se à gãzí. Ben à a zíkeri Bila kpàa nɔɔ ū. Yakubu dàeo, ben à nɔsì à ne'ì gõgbẽ ū. Ben Raseli bè: Ludaa tò yã bòmao nna à ma yãmà, à ma gba negõgbẽ. Ben à tɔkpàne Dani. Raseli zíkeri pì èara à nɔsì à ne'ì gõgbẽ ū dɔ, ben Raseli bè: Ma ɔsi ìsi kà kõn ma vĩio ma ɔsii nè. Ben à tɔkpàne Nafatali.

Kè Lea è a ne'ii zè, ben à a zíkeri Zilipa kpà Yakubua nɔɔ ū dɔ. Ben Lea zíkeri pì ne'ì gõgbẽ ū kõn Yakubuo. Ben Lea bè: Mìnnaamé. Ben à tɔkpàne Gada. Ben Lea zíkeri pì ne'ì gõgbẽ ū dɔ kõn Yakubuo. Ben Lea bè: Ma pɔɔ kè nna, zaake nɔgbénɔ é be pɔnnadeen ma ū. Ben à tɔkpàne Asa.

Rubeni bò esekẽgurò à yenzi ẽzẽ è sén, ben à bòbo à sùo a da Leane. Ben Raseli bène: N̄ n né yenzi ẽzẽ pì dãme. Lea bène: Kè n ma gõ sìma, beee e mɔmmaro, ben n̄ yezi n̄ ma né yenzi ẽzẽ si dɔɔ? Raseli bè: Tó n̄ kpàma, mbe ne'io gbàa.

Kè Yakubu e suu kõn burao uusie, Lea bò à gàa à dààle à bè: Mambe mé inyo gbàa, zaake ma n sékã ma né yenzi ẽzẽ yãnzime. Ben à ìo gwãaví beeee. Luda Lea weekee sì, ben à nɔsì à Sãani ì kõn Yakubuo. Ben Lea bè: Luda laada kpàma, kè ma a zíkeri

kpà ma zāa yānzi. Ben à tɔkpàne Isaka. Lea èara à nɔsì dɔ à Tori ì, ben à bè: Luda gba maaa dàmè. Kekii sa ma zā é ma kpeda, zaake ma negōgbēnɔ ìo men swedo. Ben à tɔkpàne Zebuluni. Zāazāa à nənɔgbē ì, ben à tɔkpàne Dina.

Ben Raseli yā dò Ludan à à weekeε sì, ben à kè nedandee ū. À nɔsì à negōgbē ì, ben à bè: Luda wí bòmè. Ben à tɔkpàne Yusufu à bè: Dii εara à negōgbē pānde kaaramè dɔ.

Yakubu pɔnɔ dāna Labāne

Kè Raseli Yusufu ì, Yakubu bè Labāne: Ñ ma gbarε mà ta ma bε busun. Ma zīikènnε ma nɔcɔnɔ kɔn ma nənɔ yānzi. Ñ ní kpama mà ta, zaake ní dɔ lan ma zīikènnε nà. Ben Labā bènε: Tó ma n pɔnnaa è, n̄ gōmao kè. Ma masokè má è Dii aubarika kèmε n yānzi. Ñ n asaiapɔ omε, mε kpamma. Yakubu bènε: Ñ dɔ lan ma zīikènnε nà. Ñ dɔ lan n pɔkādeenɔ kè ma ɔzī nà, zaake à fete kè n̄ vī zaale mée mɔroo kàara maamaa. Dii aubarikadàngu guu kè ma gaan n bε pingi. Bɔren mε ma zīnda bε zīike sɔɔ? Labā à là à bè: Bɔn mε fīaboonnee? Yakubu wèàla à bè: Ñton pɔke kpamaro, mɔde n̄ yā kè kèmε, mēgō n pɔnɔ dāanne. Ñ to mà gē n pɔnɔ te gbāa mà sā bakebakenɔ kɔn à togetogenɔ pleple ma asaiapɔ ū kɔn sānε bɔrɔ siaanɔ kɔn blè bakebakenɔ kɔn à togetogenɔ. Tó n ma asaiapɔ gwà gana gurɔ aezī, né dɔ tó má yāpuraa vī. Blè kè kuu bakebakero ben à togetogero, ke sānε bɔrɔ kè siaro, ñendē ma kpāi'òmε. Labā bè: Tò! Àgō dε lan ní ò nà. Zī beeee Labā à blekofii bakebakenɔ sè kɔn à wēzādeenɔ kɔn blèda togetogenɔ kɔn à bakebakenɔ, aɔ̄ pɔ kè aɔ̄ puraa vīnɔ pingi kɔn sānε bɔrɔ siaanɔ pingi, à ní ná a negōgbēnɔne ní

ɔzī. Ben à kpangu dà n̄ dagura kōn Yakubuo lan gurō aagō ta bā, ben Yakubu e Labā pō kpaaanc̄ dāa.

Yakubu lí borí aagō gâl búsun̄ zɔ̄z̄ à n̄ wēzā kpàkpa à n̄ wēzā kè púu. Ben à lí kè à n̄ wēzā kpàkpa pìnc̄ pèepree pçnc̄ gbānḡ imikiia, pō kè aɔ̄e mɔ̄c̄ iminc̄ ween, zaake gwen aɔ̄è kpakpa'on. Tó aõ kpakpa'ò lí pìnc̄ sae, ben aɔ̄ègō n̄é wēzādeen̄ ii kōn à togetogen̄ kōn à bakebaken̄. Yakubu è pçnc̄ pìnc̄ pleple adona è à wēzādeen̄ kōn à siaanc̄ ka Labā pçnc̄ guu. Leme à azīnda kpàsa bò le, èe ka Labā pçnc̄ guuro. Tó pɔbori maaanc̄ fée kōn kpakpa'onao, Yakubu è lí pìnc̄ pèepreee pçnc̄ aezī imikiia, le aõ kpakpa'o n̄ sae. Tó pō ginanc̄me sõ, è lí pèepreeennéro. Len pō ginanc̄ ḡò Labā pō ū le, ben pɔbori maaanc̄ ḡò Yakubu pō ū. Ben Yakubu auziki ègō kaara maamaa à pçnc̄ parikù kōn nɔgbē zīkerinc̄ kōn ḡɔgbē zīkerinc̄ kōn lakumin̄ kōn zaakin̄.

Yakubu bàalena Labāne

Yakubu yā kè Labā nenc̄ e oo mà kè aõ bè: Yakubu wa de pçnc̄ sìa pingi. Wa de auziki guun à kaarana èn. Yakubu dò Labā wéea, kè a yā ku à nɔse guu lan yāa bà dɔro. Ben Dii bène: Ñ eara ñ ta n̄ dezi busun n̄ danenc̄ be, mégō kunyo. Ben Yakubu Raseli kōn Leao sìsi aõ mɔ̄ a pçnc̄ kiia sén. À benné: Má dò a de wéea kè ma yā ku à nɔsen lan yāa bà dɔro. Baa kōn beeoo ma de Ludaa kumao. Á dō azīndane kè ma zīikè a den̄e ma gbāa lemme. A de ñndñökèm̄ à ma laada lìe gēn kuri, ben Ludaa e to à yāke kèm̄ero. Tó à bè sā bakebaken̄ ma baka ū, sāanc̄ ègō n̄é bakebaken̄ ii. Tó à bè à wēzādeen̄ bé wà ma baka ū, sāanc̄ ègō n̄é wēzādeen̄ ii. Luda a de sāanc̄ sìa à kpàma.

Gurōo kē blènōo e kpakpa'oo, ma nanaa'ò, ben nanaa guu mā è blekofii kē aɔ̄e kpakpa'oona nē blè wẽzãdeenõme kõn à bakebakenõ kõn à togetogenõo. Ben Luda Malaika bème nanaa pì guu: Yakubu! Ben ma weàla ma bë: Mae kē! À bë: N weesë ñ gwa. Blèkofii kē aɔ̄e kpakpa'oona pingi blè wẽzãdeenõme kõn à bakebakenõ kõn à togetogenõo, zaake ma yã kē Labā kènnëe è pingi. Mambe Luda kē bò à mònzi Beteli ū, guu kē n gbe pèen n nòsi kùa n lusèma. Tia sa ñ fee ñ bɔ̄ bùsu kén ñ ta n bë busun. Ben Raseli kõn Leao bène: Wá tubi vĩ wa de bë dɔ̄? Èe wa diee gbë zítõno ūnloo? A wa yamma, ben à à ɔ̄ blè pingi. Auziki kē Ludaa sì wa dea gɔ̄ wa pó ū pingime kõn wa neno. Ñ yã kē Ludaa ònnëe ke pingi sa.

Ben Yakubu fée à a neno kõn a nōcõn dì lakuminõ kpëe. À a pɔ̄kâdeeno kõn auziki kē à è Mesopotamianõ sèe pingi, ben à dà zen èe taa a de kiia Kanaa busun. Kè Labā gàa a sâanõ kã këe, ben Raseli à tâanõ sè kpái à kpëe. Yakubu sõ õndõkè Siria borì Labâne èe lezaaro. À fée à bàale kõn a põnõ pingi à bikù Yuflatia, ben à mipè Giliada gusisideea.

Labā pëena Yakubuzi

À gurō aagôdee zî wà bë Labâne Yakubu bàale. À a gbëno kàkõa, ben à pèezi. À taa'ò gurō sweeplaa, ben à à lè Giliada gusisideen. Ben Luda bò à mòzi gwâavî nanaa guu à bène: N laakarika yã kē né o Yakubunezi à maaa ke à zaaa.

Labā Yakubu bùra lè pëena Giliada gusisideen, ben à bùra kàe gwe kõn a gbëno se. Ben Labā gàa à bë Yakubune: Bɔyânzi n õndõkèmë n ma neno sèe n tañyo lan zîzõno bâ? Bɔyânzi n õndõkèmë n wure kpái née lezamaro, le ma gaa zennë kõn

pɔnnakenao kɔn lesinao kɔn gāgāo kɔn mɔrɔo. Néé tó ma lezà ma neno kɔn ma dionɔaro. N yɔnkɔyā kè. Ma gbāaa kà mà yā zaaa keare, ben n de Luda yā'òme gwāavī à bè mà laakarika yā kè mé onneezì à maaa ke à zaaa. Néé taa sa, kè née n de be begé kee yānzi. À kè dia n ma tāanc sè kpāii? Yakubu wèàla à bè: Ma vĩakè méé daa né n neno simame. Gbē kè n n tāanc è à kiia, wà à dè. Ñ ma pɔnɔ gwagwa wa gbēnɔ wáa. Tó n n pó è, ñ sé. Yakubu sɔɔ dɔ kè Raseli Labā pó sè kpāiro. Labā gɛ Yakubu bisa kutaan à gɛ Lea kutaan à gɛ nɔgbē zikeri gɔɔn plaaa pìnɔ kutaan èe pɔke ero. Kè à bò Lea kutaan, à gɛ Raseli kutaan. Raseli tāa pìnɔ sè à ùtè lakumi gàari guumé, ben à vɛea. Labā à kuta guu gwàgwa pingi, èe pɔke ero. Raseli bè a dene: Baa, nton pɔfemaziro, zaake méé e mà feero kè má ɔkūna yānzi. Lemé Labā a tāanc wètè le èe ero. Ben Yakubu pɔfè à lefɔtɔkà Labāzi à bè: Bó dàn má kè? Bɔ durunn má kè ben n pεemazi wāawāa lan kè bà? Kè n ma pɔnɔ gwàgwa pingi, n n be pɔnɔ è gweɔ? Ñ bɔo gupuraaa ma gbēnɔ kɔn n gbēnɔ wáa, aɔ yā nnaa kpa gbē kè a yā nnaaa. Ma ke n be wè baro. N sāanc kɔn n blènɔ e nɔbɔero, méé n sāa ke soro. Mée sunne kɔn pó kè nɔbɔ pāsīnɔ kǔ keoro, mèè à fiabonne mazindame. Neè pó kè wà à kpāi'ò gwāavī ke fāantē fia lama. ɔfantē è ma le fāantē, īa è ma de gwāavī, mèè itéké. Len ma ke n be le ai wè baro. Wè gēro dosai ma zīkènné n neno gbē gɔɔn plaaañ yānzi. Ma wè swēedoo kè n kpàsa yā musu. N ma laada lìe gēn kuri. Tó èe ke ma dezi Ibraï Luda kè ma de Isaaku à vīa vīi zèmao baasiro, le n ma gbaré ɔkori. Luda zīi kè má kè kɔn nawēao è, ben à kpākènzi gīa gwāavī.

Ben Labā wè Yakubula: Nɔgbē kekiinɔ sɔ ma neno mè. Né kekiinɔ sɔ ma dionomé. Pɔkādee kekiinɔ sɔ ma pɔkādeenomé. Pó

kè ní è kè pingi ma pɔmɛ. Bon mè ke ma nənɔgbɛnɔ kɔn nè kè aɔɔ ìncɔne gbàa? N to wà ledole ke àgɔ de seeda ū wa dagura. Ben Yakubu gbe sè à pèe yã pì dɔngupɔ ū. À bè a gbɛnɔnɛ aɔ gbɛnɔ sɛɛ, ben aɔɔ sèɛ aɔɔ dìdikɔa, ben aɔ pɔblè à saɛ. Ben Labā tɔkpà gbedidikɔana pìnɛ Yega Saaduta. Yakubu tɔkpànɛ Galɛedi. Labā bè: Gbedidikɔana kekiin seeda ū wa dagura gbàa. Bee yänzi wà tɔkpànɛ Galɛedi. Wè be dɔ Mizipa, zaake Labā bè: Dii wa dãkpa wa kẽkɔana gbera lε wàton zakɔnlo yänzi. Tó n ïadà ma nənɔgbɛnɔa ke tó n nɔ pãndenɔ sè dɔ, baa tó wá ku kɔ kiiaro, ñgɔ dɔ sãnsãn kè Ludan wa yã pì seedadee ū. Ben Labā bène dɔ: N gbedidikɔana kekii gwa kɔn gbe kè má pèe wa dagurao. Eégɔ dɛ seeda ū kè mè vĩala mà mɔ mà à zaaa kennero, mpi sɔ né vĩala ñ mɔ ñ à zaaa kemero. Ibraï kɔn Naoo kɔn ní deo Ludan wa yãkpaekeri ū.

Ben Yakubu sì kɔn Luda kè a de Isaaku à vĩa vĩ tɔo. À saa'ò gusísídeen gwe, ben à a gbɛnɔ sìsi aɔ pɔble. Kè aɔ pɔblè, ben aɔ ì gwe. Labā fèe kɔngɔ idé'idé, à lezà a dionɔa kɔn a nənɔ à sa maaa ònné, ben à lìara à tà a be.

Yakubu gbɛnɔ zĩna Isaua

Yakubu dà zen, ben Luda malaikanɔ dààlɛ. Kè à ní é, à bè: Luda bùran kè. Ben à tɔkpà guu pìnɛ Manaimu. À zĩrino zì a aɛ a vĩi Isaua Sei bùsu kè wè be dɔ Edɔmu busun. À bè a zĩrinɔnɛ: À gá à o ma dii Isaune à zɔbleri Yakubu gurɔ plaa kè Labā be èe suu sa. À one má zùnɔ vĩ kɔn zaakinɔ kɔn sãanɔ kɔn blènɔ kɔn gɔgbɛ zĩkerinɔ kɔn nɔgbɛ zĩkerinɔ. Mambe ma a zĩ à one le ma à pɔnnaa e.

Kè zīrinō èara wà sù Yakubu kiia, aጀ bè: Wa gaa n vīi kiia, èe mō à danle kōn gōn wàa plaaanc. Vīa Yakubu kū èe bidikēe maamaa, ben à gbē kè aጀ kuonō kpaatè leo plaa kōn sāanō kōn blēnō kōn zùnō kōn lakuminō à bè: Tó Isau mò à sì à leo dooa, à leo doo kè gō é bō. Ben à aduakè à bè: Dii, ma dezi Ibraī kōn ma de Isaakuo Luda, n̄ òmē mà su ma busun ma danenō kiia, n̄é aubarikadamagu. N gbēkēe kōn naane yāo kēmē maamaa ma bēe e karo. Gurō kè ma bikū Yodaa, gò bé à na ma ɔzī ado. Tia sa ma su kōn auziki leo plaaa kēnō. Ma weeekēmma n̄ ma si ma vīia, zaake mée vīakeene kè eé si wa te à nōgbēnō kōn nenō dēdē yānzi. Mpi sō, n bē n̄é aubarikadamagu n̄é ma borii kaara lan isialea busu'āatē bà weé fō wà n̄ naroro n̄ pari yānzi.

Gwen Yakubu ìn. P5 kè à pleple à a vīi gbaanōn ye: Blèda mēn wàa do, à kofii mēn baro, sāda mēn wàa do, à karo mēn baro, lakumida mēn baaakuri kōn n̄é bōrōnō, zùda mēn baplaa, à sware mēn kuri, zaakida mēn baro, à kya mēn kuri. À ná a zōblerinōne n̄ ɔzī bori kōn boriio, ben à benné: Agō te ma ae à kpangu da a dagura gā kōn gāo. À bē gbē kaakune: Tó ma vīi dànle à n la à bè: Démē n dii ūu? Néé gaa mámē? Dé bé à pō kè néé dāa kēnō vīi? N̄ one à zōbleri Yakubu pōmē, pō kè à a dii gbà à kpāsānenōn gwe, àpi e suu kpēe. À yā dōnkō pì ò gbē plaadeene kōn gbē aagōdeeo kōn pōdārinō n̄ pingi à bè: Tó a da Isaulē, à one le. À one à zōbleri Yakubu e suu kpēe. Zaake à laasuulè à bè: Mé à laakarikpae kōn pō kè má kpà ae kēnō, wé wēesikōlē. Eé gi gbāakekpamazi sao? Gbaa pīnō dōne ae, ben à gō bùran gwāavī mōa à i gwe.

Yakubu ɔsikana kõn Ludao

À fée gwāavī à a nō men plaaanc sèe kõn a nōgbē zīkeri gōon plaaanc kõn a negōgbē gōon kuri awēedoono, ben à bikūnyo Yaboku íbikūkia. Kè à bikūnyo, ben à pō kè à vīin sèe à bikū pingi. Yakubu gō ado, ben gōgbē ke mō èe ɔsi kaaai guu kà dōna. Kè gōgbē pì è é fō à à néro, à à lè a gisipekōrekia, ben à gisi bōkūn ɔsikana pì guu. Gōgbē pì bë: N̄ ma gbaré, zaake guu e dō. Ben Yakubu bène: Tó èe ke n̄ aubarikadamagu baasiro, mé n̄ gbarero. Gōgbē pì à là à bë: N̄ tōn diaa? À wèala à bë: Ma tōn Yakubu. Ben à bë: Weé benne Yakubu dōro, sede Isaraili, zaake n̄ ɔsi kà kõn Ludao kõn gbēntēn, ben n̄ ɔsii n̄. Yakubu bène: N̄ n̄ tō omē se. A wèala à bë: Bɔyānzi nēe ma tō gbekaazi? Ben à aubarikadàn gwe. Yakubu tōkpà guu pìne Peniel, zaake à bë: Wa weesikōle kõn Ludao, ben méé garo. À bò Peniel ɔfāntēbōna, èe tōtēe a gisi yānzi. Bee yānzi ai gbāa Isarailin è nōbō tugisi soro, kè Luda Yakubu lè à tugisia yānzi.

Yakubu weesina Isaulé

Kè Yakubu weesè, à è Isau e mō kõn gōon wàa plaaanc. À a nēn kpaatète Leané kõn Raselio kõn nōgbē zīkeri men plaaanc. Ben à nōgbē zīkeri pìn gbàre aō dō ae kõn n̄ nēn. Beee gbera Lea kõn a nēn, ben Raseli kõn Yusufuo te n̄ kpē. À dōnné ae à kùe tōte gēn swēplaa ai à gāa à kào a vīi pì kiia. Ben Isau bāale à mō à dààle à mlēa, à ɔɔ dà à gān à lēpēa, ben aō ɔɔdō. Isau weesè à nōgbēn è kõn nēn, ben à bë: Denō bé wà kunyo kè? Yakubu wèala à bë: Né kè Luda ma gbaancmē. Ben nōgbē zīkeri pìn sōñzi kõn n̄ nēn aō kùe. Ben Lea kõn a nēn sōñzi dō aō kùe. Beee gbera Yusufu kõn Raselio sōñzi aō kùe. Isau

bè: Pó kè ma daíle kènɔɔ de diame? Yakubu wèàla à bè: Le ma n pɔnnaa e yānzime. Isau bè: Ma gbẽ, ma pɔnɔ mòma, ñgõ n pɔnɔ kūna. Ben Yakubu bè: Auo! N yā nna! Tó ma n pɔnnaa è, ñ ma gba si, zaake wa weesikɔlēna kèmè lan weesikɔlēna kɔn Luda bàmè, ben n gbāakekpàmazi. Ñ gbaa kè ma mɔonnee si, zaake Luda aubarikadàmagu, pɔkee e kësāmaro. Lemè à nàkɔrèa le, ben à sì.

Ben Isau bè: Wà da zen wà ta. Mé gónyo. Ben à wèàla à bè: Ma dii, ñ dɔ kè neno gbāa vīro, ben má sāa kɔn zùne bòrɔnɔ vī. Tó wa ta gbāaa ò gurɔ do, pɔkādeenɔ é gaga pingime. Ñ dɔmè aë ma dii, mɔma n zɔbleri mègõ te pɔnɔ kpèè kɔn neno busebuse ai mà mɔ mà n le Sei. Isau bè: Mé ma gbékenɔ tonyo. Yakubu bè: À kè dea né ke le dɔ? Ñ to mà n pɔnnaa e dii. Zī beeeeán Isau dà Sei zen. Ben Yakubu gào Suko. À bee bò gwe, ben à lá kutaanɔ dò pɔnɔnɛ. Bee yānzi wà tɔkpà guu pìnè Suko.

Kè Yakubu sù kɔn Mesɔpɔtamiao, à kè wete kè wè be Sekemu, Kanaa busun aafia, ben à bùra kè wete pì sae. À a bùrakaekii lù Sekemu de Amɔ nenoa kondogi basɔɔro. Gwen à sa'okii bòn, à tɔkpàne Luda Isarailinɔ Luda.

Sekemu kusina Dinaa

Lea neno gbẽ Dina kè à i kɔn Yakubuo bò à wéekpaæ bùsu pì nɔgbẽnɔzi. Kè bùsu pì ki Amɔ né Sekemu, Ivi borii à è, à à sè gbāaaao, ben à dàeo. À pɔɔ dɔ nɔkpare pìa à yezi, ben à yā nnannaa òne. Ben Sekemu bè a dene: Ñ neno kpare beee wete mè mà sé. Kè Yakubu mà wà a neno gbẽ kpèbò, à neno ku sén kɔn à pɔkādeenɔ, ben à yìte ai aɔ sù. Ben Sekemu de Amɔ gào à Yakubu le à yā pì oné. Kè Yakubu neno bò sén wà sù, ben aɔ yā

pì mà gőo. Añ nɔse yàka añ pɔfè maamaa, kè Sekemu wiyã kè Isarailinõne yänzi, à dàe kõn Yakubu nenoqbëo à yã kè de wà keroo kè. Ben Amɔ benné: Ma né Sekemu pɔa dɔ a nenoqbëa. A yã nna. À à kpaa nɔc û. Wà ledole ke wàgɔ wa nenoqbëno kpäsääkɔa. Àgɔ kuwao, wa bùsu kuu a pó ûmɛ. À vëen àgɔ laataan àgɔ tɔtε vĩ. Ben Sekemu ò Dina de kõn à dägɔnõne à bè: À to mà a pɔnnaa e. Pó kè a be mà kpaawa mé kpa. À anzureblebɔ lé dame bita kõn gbaanc paripari. Pó kè á ò mé kpa. À nenokpare pì kpama nɔc û.

Ben Yakubu neno wè Sekemu kõn à de Amɔola kõn mɔnafikio kè Sekemu ñ däre kpεbò yänzi. Añ benné: Wé fɔ wà bee kero, wé fɔ wà wa däre kpa gefɔddeearo, zaake wiyämɛ wa kiia. Wé we a yäziro, seto à gɔ lan wapinɔ bà a gɔgbëno bängukε ñ pingi. Tó a bängukè, wé wa neno kpäsääwa wé a neno se nɔc û. Wégɔ kuao, wé gɔ borí dɔnkõnɔ û. Mɔde tó ée we wa yäziro, tó ée bängukero, wé wa däre se wà taomɛ. Yã pì kè Amɔ kõn a né Sekemuone nna. Gɔkpare pì yã pì gɔgɔ kpakpaa kè Yakubu nenoqbë yã kànè yänzi. À bee vĩ deňla a de bëdeenɔ te.

Amɔ kõn a né Sekemuo gàa ñ wete bïilea, ben añ yã'ò kõn wetedeeno wà bè: Gbë pìnɔ yäke vïwaoro. Wà to aɔgɔ ku wa busun aɔgɔ laataa, zaake bùsu pì yaasa ée mɔwa. Wé ñ nenoqbëno se wé wa neno kpammá. Gbë pìnɔ sɔ é we wàgɔ kuwao le wà gɔ borí dɔnkɔ ûro, seto èe ke wa gɔgbë pingi bängukè lan ñ bà baasiro. Añ pɔkädeenɔ kõn ñ auzikinɔ kõn ñ zùnɔ pingi é gɔ wa pó ûroo? Wà wenné le aɔgɔ kuwao. Wete pì deeno Amɔ kõn a né Sekemuo yämà, ben añ gɔgbëno bängukè ñ pingi.

À gurɔ aagɔdee zĩ, kè aɔ̄ ku kɔ̄n wāwāao aɔ̄ ku kɔ̄n yāke laasuuoro, Yakubu né gɔ̄n plaaanc Simeo kɔ̄n Levio, Dina vīinɔ, aɔ̄ baade a fēedaa sè aɔ̄ sì wete aɔ̄ gɔ̄gbēnɔ dède n̄ pingi. Aɔ̄ Amɔ kɔ̄n a né Sekemu dède, ben aɔ̄ Dina sè aɔ̄ bò Sekemu kpēn aɔ̄ tào. Wetedeenɔ dedena gbera Yakubu n̄enɔ m̄à wete pɔ̄nɔ nàkɔ̄a kè wà widà n̄ dārea yānzi. Aɔ̄ n̄ sāanɔ kɔ̄n n̄ blènɔ sèe kɔ̄n n̄ zùnɔ kɔ̄n n̄ zaakinɔ, pó kè aɔ̄ ku wete guunɔ kɔ̄n pó kè aɔ̄ ku n̄ buraanɔ pingi. Aɔ̄ n̄ auzikinɔ sèe pingi kɔ̄n n̄ n̄enɔ kɔ̄n n̄ nɔ̄gbēnɔ kɔ̄n pó kè ku n̄ beeñɔ pingi.

Ben Yakubu bè Simeone kɔ̄n Levio: A sume yā zaaao. Kanaanc kɔ̄n Perizinc kɔ̄n bùsu kekii borì pāndenɔ égɔ̄ ye ma kāziro. Lan wá pariro nà, tó aɔ̄ lìgawazi, tó aɔ̄ sìwagu, aɔ̄é ma de kɔ̄n ma boriinɔ pingime. Ben aɔ̄ wèala wà bè: Kè à wa dāre dìe kaarua ū, beee maan gwe?

Luda aubarikadana Yakubun Beteli

Luda bè Yakubune: N̄ fee n̄ ta Beteli n̄ vēe gwe. N̄ ma gbāgbākii bo gwe, zaake ma bɔ̄ ma mɔ̄nzi gwe gurɔ̄ kè n̄éé bāa lee n̄ vīinɛ. Ben Yakubu bè a bēdeenɔne kɔ̄n gbē kè aɔ̄ kuonɔ n̄ pingi: À borì zítɔ̄nɔ tāa kè á vīinɔ kwēe à zu'o à a pɔ̄kāsāanc lendeekpa. Wé fee wà ta Beteli. Mé Luda gbāgbākii bo gwe, zaake à dòmale ma nawēakegurɔ, ègɔ̄ kumao guu kè ma gaan pingi. Ben aɔ̄ borì zítɔ̄nɔ tāa kè aɔ̄ vīinɔ kpàa kɔ̄n swāi kè aɔ̄ dananc, ben à pó pìnɔ vīi gbii lí gbaru Sekemu sae. Kè Yakubu kɔ̄n a n̄enɔ dà zen, Ludaa tò vīa wete kè ku n̄ saenɔ deenɔ kù maamaa, ben aɔ̄ gbēkee e péeñziro. Ben Yakubu kɔ̄n gbē kè aɔ̄ kuonɔ n̄ pingi kà Luzu kè wè be tia Beteli, Kanaa busun. À sa'okii bò gwe, ben à tɔkpà guu pìnɛ Beteli Luda, zaake gwen

Luda bò à mòzin gurōo kè èe bàa sii a vīine. Debora kè de Rebeka gwari ū yāa gà gwe, ben wà à vīi gbii lí gbaru Beteli sae. Ben wà tɔkpàne Ódəlizi.

Luda bò à mò Yakubuzi dɔ à suna kōn Mesɔpɔtamiao gbera, à aubarikadàn à bë: N tōn Yakubu, mòde weé benne Yakubu dɔro, sé Isaraili. Leme à tɔkpàne Isaraili le. Luda bène dɔ: Luda Gbāapingiden ma ū. Àgō n'e'ii àgō kaara. Borii é bɔ n kiia kōn bori pariinɔ dɔ, n bori kenɔ égō dë kinanɔ ū. Mé bùsu kè má kpà Ibraï kōn Isaakuoa kpamma kōn n boriinɔ n gaa gbera. Ben Luda fée à bò guu kè à yā'ònен. Yakubu gbe pèe guu kè Luda yā'ònен dɔngupo ū. À í tɔ̄a à nòsi kùa. Ben Yakubu tɔkpà guu kè Luda yā'ònен pìnε Beteli.

Raseli kōn Isaakuo gaa

Ben a᷑ fée Beteli wà dà zen. Kè a᷑ kà kii kōn Eflatao, Raseli ne'iguroo kà, ben ne'ii kèa zí ū. Néiwāwāa à kù gbāa, ben néseeri bène: Nton vīakero, n negōgbē ì dɔ. Raseli gbāa vī dɔro èe gaa, ben à tɔkpà a né pìnε Benoni, ben à de tɔkpàne Beyāmi. Kè Raseli gà, wà à vīi Eflata kè wè be tia Betelemu zen. Yakubu gbe dɔngupo pèe à miraa. Raseli mira gbe pì ku gwe ai kōn a gbàao.

Isaraili èara à dà zen, ben à bùra kàe sǎdārinɔ gugwagba aε. Gurōo kè à ku bùsu pìn Rubeni già à dàe kōn Bilao, Yakubu nɔ yigisai, ben Yakubu yā pì mà.

Yakubu negōgbēnɔ ì men kuri aweeplaa. Lea negōgbēnɔn ye: Yakubu daudu Rubeni, Simeo, Levi, Yuda, Isaka kōn Zebulunio. Raseli nenɔn Yusufu kōn Beyāmio ū. Raseli zíkeri Bila nenɔn Dani kōn Nafatalio ū. Lea zíkeri Zilipa nenɔn Gada

kõn Asao ū. Négõgbẽ kẽ wà n̄ í kõn Yakubuo Mesɔpɔtamianõ gwe.

Ben Yakubu kà a de Isaaku kii Mamare. À ku Kiriataba kẽ wè be tia Ebl̄nu saε, guu kẽ Ibraĩ kõn Isaakuo v̄een. Isaaku kà w̄è bakẽndo à zikù kotokoto, ben à ḡà à kà a gbẽnõla, ben à neno Isau kõn Yakubuo à v̄ii.

Isau boriinõ

Isau kẽ wè bene d̄ Ed̄mu boriinõ yãñ ye. Isau Kanaa n̄ogbẽnõ s̄è, Iti bori El̄ni né Ada kõn Ivi bori Ana né Cɔlibama, Zibeñ dioo. À Sumaila né Basema, Nebayo d̄are s̄è d̄. Ada Elifaza ìo, ben Basema Rueli ì. Cɔlibama Yeusu kõn Yalamuo kõn Korao ì. Isau negõgbẽ kẽ wà n̄ í Kanaa busunõ gwe.

Isau a n̄owõ s̄èe kõn a negõgbẽnõ kõn a nenogbẽnõ kõn a bedeenõ n̄ pingi kõn a pɔkādeenõ kõn a auziki kẽ à è Kanaa busunõ pingi, ben à ḡà Sei busun à zâ kù kõn a d̄aaro Yakubuo, zaake aã auziki bita bé à tò aãé f̄ wàgõ ku kõoro. Bùsu kẽ aãó kun e mɔmmáro, kẽ aã pɔnõ pari yãñzi. Isau v̄ee Sei gusisideen kẽ wè be tia Ed̄mu.

Isau kẽ de Ed̄munõ dezì kaaku ū boriinõn ye. Isau negõgbẽnõ t̄on ye: Ada né Elifaza kõn Basema né Ruelio. Elifaza negõgbẽnõn Temana, Omaa, Zefo, Gatamu kõn Kenazio ū. Elifaza n̄o yigisain Timina ū. Àmbe à Amaleki ìo. Isau n̄o Ada dionõn gwe.

Rueli negõgbẽnõn ye: Naata, Zera, Sama kõn Mizao. Isau n̄o Basema dionõn gwe.

Isau n̄o Ana né Cɔlibama, Zibeñ dioo negõgbẽnõn ye: Yeusu, Yalamu kõn Korao.